

OSWOBODZIĆ (28) *vb pf*

Wszystkie o jasne.

inf oswobodzić (7). \diamond *fut* 2 *sg* oswobodzisz (1). \diamond 3 *sg* oswobodzi (2). \diamond 3 *pl* oswobodzą (1). \diamond *praet* 2 *sg m* -ś oswobodził (1). \diamond 3 *sg m* oswobodził (7). *n* oswobodziło (1). \diamond *imp* 2 *sg* oswob(o)dź (1). \diamond *con* 3 *sg m* by oswobodził (5). \diamond *part praet act* oswobodziwszy (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w.

Uwolnić od kogoś, czegoś, wyzwolić z niewoli; liberare PolAnt, Vulg, Cn; vindicare PolAnt; absolvere, assere, donare libertate, eximere, exsolvere, solvere, vindicare Cn [w tym: kogo, co (26)] (28) : RejPs 160; Obiaw Pánu drogi twe ktoremi chcesz chodzić/ Boć ye on tobye śnádnye raczy óswobodzić LubPs Kv; RejZwierc 126; Ponieważ ludzie zaráźliwi krolestwo oycow moich poświęli/ vmyśliłem toż Krolestwo łobie óswobodzić/ ábych ie poftánowił y ku pierwżemu łtanu przywroćić. BudBib 1.Mach 15/3; iż on iáko śędzia śprawiedliwy óswobodzi wybráne swe [non faciet vindictam electorum suorum PolAnt Luc 18/7] wołájące do niego we dnie y wnocy etc. CzechEp 284; pokilka kroc: śtotifiece gotowich Pieniedzi vtracił/ y iefcze niewżitkich dzierzaw świch óswobodzil PaprUp F3, F3.

oswobodzić od kogo, od czego (7): RejPs 103; áby błogóśławił dziatki ony Pan Bog/ y Anyoł kthory go [tj. Jakuba] óswobodził od wżego złego. RejPos 150; Gdyż Bog/ vmie Zuzánnę wierną [...] w czyłtości mężowi iey záchowác/ y onę zás fałszywie z potwarzoną/ y nieśłufnie ná śmierć śkazaną/ od śmierci óswobodzić. CzechRozm 245; CzechEp 127, 294, 304, 365; Pánu Chriftośowi śłużyć mamy. [...] Ktory nas od wżech nieprzyaciół óswobodził/ ábyśmy mu śłużyli. WujNT Bbbbb4v.

*oswobodzić z czego (7): A wnet potym óswobodził ie z onego niebeśpieczeńśtwá ich/ thák iż wnet z wielkim dziwem wiátry y morze muśiáło śie vřpokoić ná rośkazanie iego. RejPos 75, 34; Gdzie Bog obiecuiąc przywroćić więźnienie Iudy y Izraéla/ to iefł óswobodzić ie z niewoley CzechRozm 115v; Ciefz mię łákką śwą/ y rácz mię z ich rąk óswobodzić KochPs 184; CzechEp 206; CzechEpPORz *4; A iż naniektorych dobrach złaski Bozey Krolowa Anna Prawo dozywotne y summę wiánną miec raczy. Przeto gdy [...] z tego swiata zeydzie. tedy te dobra zwiana oswobodziwszy dostołu naszego przywrocic bedziem powinni. ActReg 45.*

oswobodzić czym (2): BibRadz Ez 14/14; A ták bráćia/ nie iefłemy śynámi niewolnice/ ále wolney: tą wolnością ktorą nas Chrifus óswobodził. WujNT Gal 4/31.

Zwrot: bibl. »duszę swą, zdrowie swe oswobodzić« = ocalić się; liberare animam suam PolAnt [szyk zmienny] (1:1): BibRadz Ez 14/14; Idź á opowieday ludowi temu wołá moię/ iefli im powiefz prawdę/ duřę śwą óswobodzifz/ iefli im nie powiefz prawdy/ tedy krwie ich będę pátrzył z ręku twoich. RejPos 14.

*W przen (6) : A tym śię ciefzē/ iż mię prawdá óswobodzi/ ktorą mam CzechEp *3; Z ktorey potwarzy/ ták ich piśmo ś. óswobodziło CzechEp 206, 127, 365; Day wzrok ferdeczny/ vřzy przeczyść moie/ Wiefdź/ bieg leniwy/ gdzie twey łáłki zdroie. Óswobodź związek moiego ięzyká GrabowSet N4v; Skoro/ grzechow troki (ktorymim związány Był) tyś óswobodził/ y poleczył rány. GrabowSet O2v.*

Synonimy: uwolnić, wyzwolić.

Formacje współrdzenne cf ŚWIEBODZIĆ.

Cf **OSWOBODZENIE, OSWOBODZONY**

EW